

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 4 października 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona konsumentów – Dyrektywa 2005/29/WE – Artykuł 2 lit. b) i d) –
Dyrektywa 2011/83/UE – Artykuł 2 pkt 2 – Pojęcia „przedsiębiorcy” i „praktyk handlowych”

W sprawie C-105/17

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Administrativen sad – Varna (sąd administracyjny w Warnie, Bułgaria), postanowieniem z dnia 16 lutego 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 lutego 2017 r. w postępowaniu:

Komisia za zashtita na potrebitelite

przeciwko

Evelinie Kamenovej,

przy udziale:

Okrazhna prokuratura – Varna,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, E. Levits, A. Borg Barthet (sprawozdawca), M. Berger i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzego, M. Hellmanna i J. Techerta, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez A. Cleenewerck de Crayencour, Y. Marinovą, G. Goddin i N. Ruizę Garcíę, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 31 maja 2018 r.,

* Język postępowania: bułgarski.

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 lit. b) i d) dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywę Rady 84/450/EWG i dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych”) (Dz.U. 2005, L 149, s. 22).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Eveliną Kamenovą i Komisją za zashtita na potrebitelite (komisją ds. ochrony konsumentów, Bułgaria, zwaną dalej „KOK”) w przedmiocie aktu wydanego przez tę ostatnią, nakładającego kary administracyjne na E. Kamenovą na tej podstawie, że nie dostarczyła informacji konsumentom przy okazji ogłoszeń sprzedaży zamieszczonych na stronie internetowej.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2005/29

- 3 Artykuł 2 dyrektywy 2005/29 ma następujące brzmienie:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) »konsument« oznacza każdą osobę fizyczną, która w ramach praktyk handlowych objętych niniejszą dyrektywą działa w celu niezwiązanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem;
- b) »przedsiębiorca« oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach praktyk handlowych objętych niniejszą dyrektywą działa w celu związanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem, oraz każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy;

[...]

- d) »praktyki handlowe stosowane przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów« [...] oznaczają każde działanie przedsiębiorcy, jego zaniechanie, sposób postępowania, oświadczenie lub komunikat handlowy, w tym reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją, sprzedażą lub dostawą produktu do konsumentów;

[...]”.

- 4 Artykuł 3 ust. 1 tej dyrektywy brzmi następująco:

„Niniejszą dyrektywę stosuje się do nieuczciwych praktyk handlowych w rozumieniu art. 5, stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów przed zawarciem transakcji handlowej dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania oraz po jej zawarciu”.

Dyrektywa 2011/83

- 5 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. 2011, L 304, s. 64) stanowi w art. 2:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) »konsument« oznacza każdą osobę fizyczną, która w umowach objętych niniejszą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani wykonywaniem wolnego zawodu;
- 2) »przedsiębiorca« oznacza każdą osobę fizyczną lub każdą osobę prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa – w tym również za pośrednictwem każdej innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz – w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, w związku z umowami objętymi zakresem niniejszej dyrektywy;

[...]”.

- 6 Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej dyrektywy „ma [ona] zastosowanie do każdej umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, na warunkach i w zakresie określonym w jej przepisach”.
- 7 Artykuł 6 ust. 1 tej dyrektywy wymienia informacje, które przedsiębiorca musi dostarczyć, zanim konsument będzie związany umową na odległość lub zawartą poza lokalem przedsiębiorstwa lub ofertą tego samego typu.
- 8 Artykuł 9 ust. 1 tej samej dyrektywy przewiduje, że konsumentowi przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w przypadku umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa przez okres 14 dni.

Prawo bułgarskie

- 9 Artykuły 47 i 50 Zakon za zashtita na potrebitelite (ustawy o ochronie konsumentów, DV nr 99 z dnia 9 grudnia 2005 r.) w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ZZP”), dokonują transpozycji, odpowiednio, art. 6 i 9 dyrektywy 2011/83, odnoszących się, w przypadku pierwszego, do wymogów informacyjnych dotyczących umów zawieranych na odległość, i, w przypadku drugiego, do prawa do odstąpienia od umowy.

- 10 Artykuł 204 ZZP ma następujące brzmienie:

„Za niewykonanie obowiązku udzielenia informacji konsumentowi zgodnie z art. 47 ust. 1, 2, 3 i 5, 6, 7, jak również zgodnie z art. 48 i 49 na osoby fizyczne nakłada się karę grzywny w wysokości od 100 do 1000 BGN [lewów bułgarskich], a na jednoosobowych przedsiębiorców i osoby prawne – kary majątkowe w wysokości od 500 do 3000 BGN w każdym odrębnym wypadku”.

- 11 Artykuł 207 ust. 1 ZZP stanowi:

„Na osobę, która utrudnia konsumentowi wykonanie określonego w art. 50 prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub od umowy zawartej poza zakładem przedsiębiorcy, nakłada się grzywnę lub karę majątkową w wysokości od 1000 do 3000 BGN w każdym odrębnym wypadku”.

12 Zgodnie z § 13 pkt 2 przepisów uzupełniających do ZZP:

„»Przedsiębiorcą« jest każda osoba fizyczna lub prawna, która sprzedaje lub oferuje do sprzedaży produkty, świadczy usługi lub zawiera z konsumentem umowę jako część prowadzonej przez nią gospodarczej lub zawodowej działalności w sektorze publicznym lub prywatnym, a także każda osoba, która działa w jej imieniu i na jej rachunek”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 13 Konsument nabył na podstawie umowy sprzedaży zawartej na odległość zegarek za pośrednictwem strony internetowej <http://olx.bg>. Uznawszy, że zegarek ten nie odpowiadał właściwościom wskazanym w ogłoszeniu opublikowanym na tej stronie, złożył następnie skargę do KOK po tym, jak dostawca zegarka nie zgodził się, aby konsument odesłał z powrotem zegarek za zwrotem uiszczonej kwoty.
- 14 W toku kontroli KOK ustalił, że sprzedawcą zegarka była E. Kamenova, zarejestrowana na tej stronie pod pseudonimem „eveto-ZZ”. Według administratora strony internetowej www.olx.bg użytkownik o tym pseudonimie opublikował łącznie osiem ogłoszeń sprzedaży dotyczących różnych produktów, w tym zegarka będącego przedmiotem postępowania głównego.
- 15 Z postanowienia odsyłającego wynika, że KOK, po skonsultowaniu informacji zawartych na tej stronie, ustalił, iż w dniu 10 grudnia 2014 r. na stronie nadal było opublikowanych przez użytkownika posługującego się pseudonimem „eveto-ZZ” osiem ogłoszeń sprzedaży dotyczących różnych produktów.
- 16 W drodze decyzji z dnia 27 lutego 2015 r. KOK stwierdził, że E. Kamenova popełniła wykroczenie administracyjne, i nałożył na nią kilka kar administracyjnych na podstawie art. 204 i 207 ZZP ze względu na naruszenie art. 47 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 5, 7, 8 i 12 oraz art. 50 ZZP. Zdaniem KOK w żadnym z tych ogłoszeń E. Kamenova nie podała nazwy i adresu przedsiębiorcy oraz adresu poczty elektronicznej; ceny całkowitej zawierającej wszystkie cła i podatki, warunków płatności, dostawy i wykonania; prawa konsumenta do odstąpienia od umowy sprzedaży zawartej na odległość; warunków, terminu i procedury skorzystania z tego prawa oraz informacji o istnieniu z mocy prawa gwarancji zgodności produktów z umową sprzedaży.
- 17 Na tę decyzję E. Kamenova wniosła skargę do Rayonen sad Varna (sądu rejonowego w Warnie, Bułgaria). Orzeczeniem z dnia 22 marca 2016 r. sąd ten uchylił decyzję KOK ze względu na to, że E. Kamenova nie miała statusu „przedsiębiorcy” w rozumieniu § 13 pkt 2 przepisów uzupełniających do ZZP i dyrektywy 2005/29.
- 18 Na to orzeczenie KOK wniosł skargę kasacyjną do sądu odsyłającego, Administrativen sad – Varna (sąd administracyjny w Warnie, Bułgaria). Sąd odsyłający zauważył przede wszystkim, że handel w Internecie jest masowy i sprzedaje się oraz, odpowiednio, nabywa produkty powszechnego użytku. Przypomina on następnie, że celem dyrektywy 2005/29 jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. W tym kontekście Komisja zastanawia się w istocie, czy w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym, w której osoba fizyczna sprzedaje w Internecie stosunkowo dużą liczbę towarów o znacznej wartości, osoba ta jest przedsiębiorcą w rozumieniu dyrektywy 2005/29.
- 19 W tych okolicznościach Administrativen sad – Varna (sąd administracyjny w Warnie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 2 lit. b) i d) [dyrektywy 2005/29] należy interpretować w ten sposób, że działalność osoby fizycznej zarejestrowanej na stronie internetowej w celu sprzedaży produktów i publikującej jednocześnie w sumie osiem ofert sprzedaży różnych produktów poprzez tę witrynę stanowi

działalność przedsiębiorcy w rozumieniu definicji legalnej określonej w art. 2 lit. b) oraz praktykę handlową przedsiębiorstwa wobec konsumentów w rozumieniu art. 2 lit. d), a także jest objęta zakresem stosowania dyrektywy zgodnie z art. 3 ust. 1?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 20 Sąd odsyłający zmierza zasadniczo poprzez pytanie prejudycjalne do ustalenia, po pierwsze, czy osoba fizyczna, która publikuje na stronie internetowej jednocześnie pewną liczbę ogłoszeń oferujących do sprzedaży nowe i używane przedmioty, może być zakwalifikowana jako „przedsiębiorca” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i, po drugie, czy taka działalność stanowi „praktykę handlową” w rozumieniu art. 2 lit. d) tejże dyrektywy.
- 21 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Z tej perspektywy zadaniem Trybunału w danym wypadku jest przeformułowanie przedłożonych pytań i w tym kontekście dokonanie wykładni wszystkich przepisów prawa Unii, jakie są niezbędne sądom krajowym do rozstrzygnięcia zawisłych przed nimi sporów, nawet jeżeli przepisy te nie są wyraźnie wskazane w pytaniach skierowanych do Trybunału (wyrok z dnia 19 października 2017 r., Otero Ramos, C-531/15, EU:C:2017:789, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 22 Zatem, nawet jeśli z formalnego punktu widzenia sąd odsyłający ograniczył swoje pytanie do wykładni przepisów dyrektywy 2005/29, do Trybunału należy wyprowadzenie z całości informacji przedstawionych przez sąd krajowy, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, elementów prawa Unii, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (zob. podobnie wyrok z dnia 19 października 2017 r., Otero Ramos, C-531/15, EU:C:2017:789, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 23 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że przepisy krajowe istotne w postępowaniu głównym, czyli art. 47 i 50 ZZP, stanowią transpozycję do prawa bułgarskiego porządku prawnego, odpowiednio, art. 6 i 9 dyrektywy 2011/83. Tymczasem sąd krajowy zmierza między innymi do ustalenia, czy osoba fizyczna, taka jak ta w postępowaniu głównym, która publikuje na stronie internetowej jednocześnie kilka ogłoszeń sprzedaży towarów nowych i używanych, może być zakwalifikowana jako „przedsiębiorca” i jako taka musi, w ramach swojej działalności polegającej na zamieszczaniu na stronie internetowej jednocześnie ośmiu ogłoszeń oferujących sprzedaż nowych i używanych towarów, zastosować się do wymogów wymienionych w tych artykułach. Niemniej jednak sąd odsyłający w swoim pytaniu prejudycjalnym wystąpił wyłącznie o wykładnię dyrektywy 2005/29.
- 24 W tym kontekście należy rozumieć, że sąd odsyłający w drodze pytania prejudycjalnego zasadniczo zmierza do ustalenia, z jednej strony, czy osoba fizyczna, która jednocześnie publikuje na stronie internetowej określoną liczbę ogłoszeń sprzedaży towarów nowych i używanych, może być zakwalifikowana jako „przedsiębiorca” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 oraz, z drugiej strony, czy taka działalność stanowi „praktykę handlową” w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy 2005/29.
- 25 Jeśli chodzi w pierwszej kolejności o pojęcie przedsiębiorcy, to należy przypomnieć, iż art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 definiuje przedsiębiorcę jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach praktyk handlowych objętych niniejszą dyrektywą działa w celu związanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem, oraz każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy”.

- 26 Artykuł 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 definiuje przedsiębiorcę jako oznaczającego „każdą osobę fizyczną lub każdą osobę prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa – w tym również za pośrednictwem każdej innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz – w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, w związku z umowami objętymi zakresem niniejszej dyrektywy”.
- 27 A zatem pojęcie „przedsiębiorcy” jest zdefiniowane w sposób prawie identyczny w ramach dyrektyw 2005/29 i 2011/83.
- 28 Ponadto, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 32 swojej opinii, zarówno dyrektywa 2005/29, jak i dyrektywa 2011/83 są oparte na art. 114 TFUE i w związku z tym realizują te same cele, mianowicie przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów w ramach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, które owe dyrektywy obejmują.
- 29 W konsekwencji należy stwierdzić, tak jak rzecznik generalny w pkt 39 swojej opinii, że wykładni pojęcia „przedsiębiorcy”, takiego jak zdefiniowane w ramach tych dyrektyw, należy dokonywać w sposób jednolity.
- 30 W istocie należy zauważyć, że już ze sformułowania art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 wynika, że prawodawca Unii ustanowił szczególnie szerokie pojęcie „przedsiębiorcy”, które dotyczy „każdej osoby fizycznej lub prawnej”, w przypadku gdy prowadzi ona działalność zarobkową, i nie wyklucza z jej zakresu stosowania ani podmiotów realizujących zadania leżące w interesie ogólnym, ani podmiotów mających status podmiotu prawa publicznego (zob. wyrok z dnia 3 października 2013 r., *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, pkt 32).
- 31 To samo stwierdzenie odnosi się do art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83, ponieważ przepis ten, z jednej strony – jak przypomniano w pkt 26 niniejszego wyroku – odnosi się wyraźnie do „każdej osoby fizycznej lub prawnej, publicznej lub prywatnej” i, z drugiej strony – jak stwierdzono w pkt 29 niniejszego wyroku – powinien być interpretowany w sposób analogiczny do art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29.
- 32 Ponadto ze sformułowania art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 wynika, że do zaklasyfikowania jako „przedsiębiorca” konieczne jest, aby dana osoba działała w „celu związanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem” albo w imieniu lub na rachunek przedsiębiorcy.
- 33 W tym względzie należy stwierdzić, że w świetle samego brzmienia definicji zawartych w art. 2 lit. a) i b) dyrektywy 2005/29, jak również art. 2 pkt 1 i 2 dyrektywy 2011/83 znaczenie i zakres pojęcia „przedsiębiorcy”, o którym mowa w tych przepisach, powinny zostać określone w odniesieniu do związanego z nim, lecz autonomicznego pojęcia „konsumenta”, które oznacza każdą jednostkę, która nie działa w ramach działalności gospodarczej czy wykonywania zawodu (zob. podobnie wyrok z dnia 3 października 2013 r., *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 34 Tymczasem z orzecznictwa Trybunału wynika, że konsument znajduje się w słabszym położeniu niż przedsiębiorca, gdyż należy go uznać jako gorzej poinformowanego, słabszego gospodarczo i mniej doświadczonego pod względem prawnym od jego kontrahenta (wyroki: z dnia 3 października 2013 r., *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, pkt 35; z dnia 17 maja 2018 r., *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, pkt 54).

- 35 Z powyższego wynika, że pojęcie „przedsiębiorcy” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 jest terminem funkcjonalnym pociągającym za sobą przeprowadzenie oceny w zakresie, czy stosunek umowny wpisuje się w ramy działalności, jaką podejmuje osoba jako działalność zawodową (zob. analogicznie wyrok z dnia 17 maja 2018 r., Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 36 W konsekwencji do uznania za „przedsiębiorcę” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 dana osoba fizyczna lub prawna musi działać w „celu związanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem” albo w imieniu lub na rachunek przedsiębiorcy.
- 37 Jeśli chodzi o kwestię, czy osoba fizyczna, taka jak pozwana w postępowaniu głównym, wchodzi w zakres pojęcia „przedsiębiorcy” w rozumieniu tych przepisów, należy podkreślić, jak wskazano w pkt 50 opinii rzecznika generalnego, że kwalifikacja jako „przedsiębiorca” wymaga „indywidualnej oceny”. Wynika stąd, że sąd odsyłający będzie musiał zbadać, na podstawie wszystkich dostępnych mu faktów, czy osoba fizyczna, taka jak ta będąca przedmiotem postępowania głównego, która opublikowała jednocześnie na platformie internetowej osiem ogłoszeń sprzedaży nowych i używanych towarów, działała „w celu związanym z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wolnym zawodem” albo w imieniu lub na rachunek przedsiębiorcy.
- 38 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 51 swojej opinii, w ramach tego badania sąd odsyłający powinien przeanalizować, czy sprzedaż za pośrednictwem platformy internetowej była dokonywana w sposób zorganizowany, czy ta sprzedaż miała cel zarobkowy; czy sprzedawca dysponuje informacjami i umiejętnościami technicznymi dotyczącymi produktów oferowanych przez niego na sprzedaż, którą to wiedzę niekoniecznie posiada konsument, w ten sposób, że zajmuje pozycję korzystniejszą w porównaniu z tym konsumentem; czy sprzedawca posiada status prawny, który pozwala mu na prowadzenie działalności handlowej, i w jakim stopniu sprzedaż online jest połączona z działalnością handlową sprzedawcy; czy sprzedawca jest podatnikiem VAT; czy sprzedający, działając w imieniu określonego przedsiębiorcy lub na jego rachunek albo za pośrednictwem innej osoby działającej w jego imieniu i na jego rachunek, otrzymał za to wynagrodzenie lub udział w zysku; czy sprzedający zakupił towary nowe lub używane w celu odsprzedaży, nadając tym samym swojej działalności charakter zorganizowany, częsty lub równoczesny w stosunku do swojej działalności zawodowej; czy produkty oferowane do sprzedaży są tego samego typu i o tej samej wartości, w szczególności – czy oferta dotyczy ograniczonej liczby produktów.
- 39 Należy zauważyć, że kryteria wymienione w poprzednim punkcie niniejszego wyroku nie są ani wyczerpujące, ani wyłączne, zatem zasadniczo spełnienie jednego lub kilku z nich samo w sobie nie przesądza, czy danego sprzedawcę należy zakwalifikować jako „przedsiębiorcę”.
- 40 W związku z tym sam fakt, że sprzedaż jest realizowana dla zysku lub że osoba publikuje jednocześnie na platformie internetowej wiele ofert sprzedaży nowych i używanych towarów nie jest sama w sobie wystarczająca dla zakwalifikowania tej osoby jako „przedsiębiorcy” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2005/29 i art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83.
- 41 W drugiej kolejności, co się tyczy kwestii, czy działalność osoby fizycznej takiej jak pozwana w postępowaniu głównym stanowi „praktykę handlową” w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy 2005/29, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przepis ten, posługując się szczególnie obszernym sformułowaniem, definiuje pojęcie „praktyk handlowych” jako oznaczające „każde działanie przedsiębiorcy, jego zaniechanie, sposób postępowania, oświadczenie lub komunikat handlowy, w tym reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją, sprzedażą lub dostawą produktu do konsumentów” (zob. wyrok z dnia 19 września 2013 r., CHS Tour Services, C-435/11, EU:C:2013:574, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 42 I tak, aby uznać, że omawiana działalność stanowi „praktykę handlową” w rozumieniu tego artykułu, należy upewnić się, że po pierwsze ta działalność może zostać uznana za „praktykę o charakterze handlowym”, to znaczy stanowi działanie „przedsiębiorcy”, a po drugie, stanowi czynność, pominięcie, zachowanie, praktykę lub komunikację handlową „bezpośrednio związaną z promocją, sprzedażą lub dostawą produktów dla konsumentów” (zob. podobnie wyrok z dnia 17 października 2013 r., RLVs, C-391/12, EU:C:2013:669, pkt 37).
- 43 Z powyższego wynika, że istnienie „praktyki handlowej” w rozumieniu dyrektywy 2005/29 może zostać przyjęte tylko wtedy, gdy praktyka ta pochodzi od „przedsiębiorcy” zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. b) tej dyrektywy.
- 44 Tymczasem należy przypomnieć, jak wskazano w pkt 40 niniejszego wyroku i z zastrzeżeniem kontroli przeprowadzanej przez sąd odsyłający, że wydaje się, iż sam fakt, że sprzedaż prowadzona jest dla celów zarobkowych lub że osoba fizyczna publikuje jednocześnie na platformie internetowej pewną liczbę ogłoszeń sprzedaży nowych i używanych towarów nie wystarczą same w sobie, aby zakwalifikować tę osobę jako „przedsiębiorcę” w rozumieniu tego przepisu. Wynika to stąd, że działalność taka jak ta będąca przedmiotem postępowania głównego nie może być zakwalifikowana jako „praktyka handlowa” w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy 2005/29.
- 45 W świetle powyższych rozważań na postawione pytanie prejudycjalne trzeba udzielić odpowiedzi, że art. 2 lit. b) i d) dyrektywy 2005/29 oraz art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/83 należy interpretować w ten sposób, że osoba fizyczna, która publikuje na stronie internetowej jednocześnie pewną liczbę ogłoszeń sprzedaży różnych produktów nowych i używanych, taka jak pozwana w postępowaniu głównym, powinna zostać zakwalifikowana jako „przedsiębiorca”, a taka działalność powinna stanowić „praktykę handlową” wyłącznie w wypadku, gdy osoba ta działa w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, zbadanie czego należy do sądu odsyłającego w świetle wszystkich istotnych okoliczności niniejszej sprawy.

W przedmiocie kosztów

- 46 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 2 lit. b) i d) dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych”) oraz art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady należy interpretować w ten sposób, że osoba fizyczna, która publikuje na stronie internetowej jednocześnie pewną liczbę ogłoszeń sprzedaży różnych nowych i używanych produktów, taka jak pozwana w postępowaniu głównym, powinna zostać zakwalifikowana jako „przedsiębiorca” a taka działalność powinna stanowić „praktykę handlową” wyłącznie w wypadku, gdy osoba ta działa w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, zbadanie czego należy do sądu odsyłającego w świetle wszystkich istotnych okoliczności niniejszej sprawy.

Podpisy